Cena 5 gr.

Rok VI. Niedziela dnia 24 maja 1936 r. Przesyłka pocztowa opłacona ryczałtem. Nr. 120

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY i LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową 1.50 zł. — — Cena pojedyńczego numeru 5 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — — Redaktor przyjmuje codziennnie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

XIII walny zjazd Związku Legjonistów.

WARSZAWA. Jak wiadomo wyłoniona w dniu 21 listopada 1935 roku z ramienia gen. Smigłego Rydza, jako prezesa Legjonowych Kół Pułkowych oraz zarządu głównego Związku Legjonistów Polskich komisja przygotowała projekt statutu, mający na celu połączenie Legjonowych Kół Pułkowych i Związku Legjonistów Polskich.

Celem przyjęcia projektu nowego statutu zwołany został na niedzielę, 24 b.m. do Warszawy XIII walny zjazd delegatów Związku, w którym weźmie udział 314 delegatów z 16-tu okręgów Związku.

Kontrola towarowa.

WARSZAWA. Począwszy od dnia 25 bm. przywóz towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego do Bułgarji, Jugosławji, Rumunji, Turcji i Węgier podlegać będzie specjalnej kontroli, przewidzianej w par. 56 ust. 8 i par. 62 ust. 6, przepisów wykonawczych do prawa celnego.

Orzeczenie o likwidacji zatargu w przemyśle budowlanym.

WARSZAWA. Minister opieki społecznej w dniu 22 bm. zatwierdził orzeczenie nadzwyczajnych komisyj rozjemczych, powołanych celem likwidacji zatargów w przemyśle budowlanym w Krakowie, Poznaniu i Łodzi oraz obwieścił jednocześnie o zgłoszeniu podań w sprawie nadania tym orzeczeniom mocy powszechnie obowiązującej. Zatwierdzając orzeczenia, p. minister pozostawił temsamem bez uwzględnienia zgłoszone przeciw orzeczeniom sprzeciwy. Uznał bowiem, że zakończenie zatargów drogą wprowadenia orzeczeń w życie jest bardziej celowe, aniżeli pozostawienie warunków pracy na rynku budowlanym w stanie nieuregulowanym.

Strajk pracowników miejskich we Lwowie.

LWÓW. Strajk pracowników miejskich ma przebieg spokojny. Do strajku przyłączyli się rozwoziciele miejskiego zakładu aprowizacyjnego, naskutek czego nie dostarczono wczoraj ani mleka, ani nabiału konsumentom zakładu.

Również toczą się pertraktacje pomiędzy zarządem miejskim a przedstawicielami strajkujących pracowników.

Min. Thomas ustąpił.

LONDYN. Zamieszany w ukryty skandal ubezpieczeniowy, stojący w wzwiązku z wcześniejszem ujawnieniem preliminarza budżetowego, minister do spraw kolonjalnych Thomas, podał się do dymisji. W piśmie, wystosowanem do premjera Baldwina, Thomas oświadcza, że wiązanie jego nazwiska z prywatnemi sprawami syna, uniemożliwia mu dalsze pozostanie w rządzie. Dymisja została przyjęta.

Rozruchy chłopskie na Litwie.

KOWNO W związku z zaburzeniami włościan, aresztowano 12 Niemców, zamieszkałych na granicy litewsko-niemieckiej. Rozruchy chłopskie przeciwko rządowi litewskiemu trwają nadal. Wyroki sądowe, niezwykle ostre, nie powstrzymują akcji chłopskiej, skierowanej przeciwko rządowi.

Komendanci wojenni w Marjampolu, we Wszakich i Wiłkowyszkach wydali rozporządzenie, wstrzymujące wszelki ruch nocny na terenie wymienionych powiatów od 22 do 3 nad ranem.

Ras Imru organizuje nową armję.

Masowe egzekucje. — Dessie i Makalle zagrożone.

ADDIS ABEBA — Po odlocie marszałka Badoglio do Asmary, a stamtąd do Włoch, w Addis Abebie pod rządami marszałka Grazianiego nic się nie zmieniło.

Masowe egzekucje trwają w dalszym ciągu. Wczoraj w grupie rozstrzelanych z karabinów maszynowych na lotnisku Abisyńczyków zginęło sześciu urzędników dawnego abisyńskiego ministerstwa wojny, którzy usiłowali pod stolicą organizować oddziały partyzanckie.

Wielkie poruszenie wśród ludności stolicy Abisynji wywołało aresztowanie trzech duchownych koptyjskich podczas nabożeństwa w kościele. Jak stwierdzono, odprawiali oni nabożeństwo za negusa.

Lotnicy włoscy stale patrolują te części kraju, które nie zostały jeszcze podbite, poszukując siedziby rządu abisyńskiego oraz istniejących jeszcze oddziałów abisyńskich.

Według prywatnych doniesień jedyny z pozostałych w Abisynji wodzów, ras Imru, organizuje w obszarach na północny zachód od Addis Abeby poważną armję i na jej czele posuwa się w stronę stolicy. Źródła włoskie twierdzą natomiast, że ras Imru błąka się w górach z małym oddziałkiem wiernych żołnierzy i czeka tylko na sposobność, aby poddać się Włochom.

Krążące od pewnego czasu pogłoski o buncie szczepów Galla, które podczas bitwy nad jeziorem Asziangi zdradziły negusa, zdaje się potwierdzać fakt, że wojska trzeciego korpusu włoskiego pośpiesznie rozlokowane zostały w Dessie i Makalle, miasta te są bowiem zagrożone przez Gallanów.

Wojsko rozpoczęło walkę z arabami.

Groźba zbombardowania dzielnicy arabskiej w Jerozolimie.

JEROZOLIMA. — Wczoraj doszło dwukrotnie do starcia między żołnierzami angielskimi i arabami. Pierwsze starcie miało miejsce na drodze z Jaffy do Jerozolimy. W starciu tem czterech żołnierzy bataljonu szkockiego zostało ciężko rannych. Dwuch z nich zmarło w szpitalu.

Do drugiego starcia doszło w starej dzielnicy Jerozolimy. Grupa arabów otworzyła z rewolwerów ogień na patrol żołnierzy angielskich. Żołnierze odpowiedzieli strzałami, raniąc ciężko jednego z arabów. Władze mandatowe zarządziły demonstracyjny lot 4 angielskich samolotów bombardowych nad Jerozolimą. Jednocześnie zakomunikowano przywódcom arabskim, że w razie dalszego zaostrzenia się sytuacji, samoloty zbombardują dzielnicę arabską.

Wszystkie urzędy pocztowe i telegraficzne zostały obsadzone przez zbrojne posterunki angielskie.

JEROZOLIMA — Przybyły tu bataljon piechoty szkockiej rozkwaterowano w dzielnicy Nablus. Przybył też oddział wojsk inżynieryjnych dla strzeżenia komunikacji. Arab, raniony w czwartek, zmarł.

Aresztowano tu 2-ch arabów podejrzanych o udział w strzelaniu i morderstwie w kinie „Edison".

Z pociągu w chwili przejazdu przez Tel Awiw rzucono bomby, które uszkodziły połączenia telegraficzne i telefoniczne między Jerozolimą a Haifą.

Negus wyjechał do Londynu.

JEROZOLIMA. Wczoraj wyjechał negus do Anglji. Podczas gdy źródła francuskie twierdzą, że negus opuścił Haifę na pokładzie statku polskiego, jadąc do Stambułu, aby stamtąd udać się koleją do Londynu, twierdzą wiadomości nadeszłe do Wiednia, że negus przybędzie tu dziś orient-expressem i bez zatrzymania się w stolicy Austrji uda się natychmiast w dalszą drogę do Londynu.

Ordynarne oferty amerykańskie dla Negusa.

JEROZOLIMA. Negus zasypywany jest coraz to nowemi propozycjami i ofertami, pochodzącemi przeważnie z Ameryki. Ostatnio złożył mu rzędową ofertę gubernator stanu Texas, proponując cesarzowi 100.000 miesięcznej pensji za pokazywanie się na wielkiej wystawie, urządzanej w tym stanie. Obowiązkiem negusa byłoby pokazywanie się jedynie pięć razy dziennie na wystawie i wygłoszenie 50 słów w języku amharyjskim.

Jeden z cyrków amerykańskich proponuje negusowi występy w cyrku, oferując 10.000 dolarów za wieczór. Numer negusa polegałby na tem, że cesarz na białym koniu przez pięć minut miałby galopować na arenie ubrany w pełny strój koronacyjny i oddać pięć strzałów z rewolweru.

Krwawe rozruchy w miasteczku norweskiem.

OSLO. W mieścinie norweskiej Gjoevik nasjonal samling zwołało popołudniu zgromadzenie na rynku. Na zgromadzonych posypał się grad kamieni, rzucanych przez napastników socjalistycznych i komunistycznych. Nieuzbrojona policja lokalna, licząca 7 ludzi, była zupełnie bezsilna i musiała zażądać pomocy uzbrojonej policji z Oslo, która przybyła dopiero późno w nocy i przywróciła spokój. Przez cały ten czas oblegano członków nasjonal samling na podwórzu pewnego domu, na które się schronili.

Raniono wszystkich 50 członków nasjonal samling, którzy brali udział w zgromadzeniu, a 7 z nich ciężko.

Aresztowanie 4 studentów pod zarzutem zamachu bombowego.

WARSZAWA. W nocy z wtorku na środę — jak donosiliśmy — dokonano zamachu bombowego na sklep winno-kolonjalny Moszka Blatta w Warszawie.

Nocy ubiegłej władze bezpieczeństwa zarządziły rewizję w mieszkaniach działaczy b. ONR., które doprowadziły do wykrycia i aresztowania sprawców zamachu

Aresztowano następujących działaczów b. ONR. Lnińskiego Stanisława, Szybowskiego Eugenjusza oraz Łysakowskiego Stefana i Czeskiego Mikołaja, studentów Politechniki — wszyscy działacze b. ONR. W trakcie rewizji znaleziono u nich materjał obciążający w postaci maszynopisów i innych dowodów, świadczących o związku z akcją bombową.

Rząd premjera Składkowskiego u Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego. Stoją od lewej: min. rolnictwa — Poniatowski, min. op. społecznej — Kościałkowski, min. skarbu — Kwiatkowski, premjer gen. Składkowski gen. Rydz-Śmigły, min. sprawiedliwości — Grabowski, min. spraw wojskowych — Kasprzycki, min. spraw zagr. — Beck, min. oświaty — Świętosławski, min. komunikacji — Ulrych, min. poczt i telegr. — Kaliński.

„Składajcie ofiary na Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego konto P.K.O. 1313".

Zamordowanie sędziego.

GDYNIA. Wczoraj około godz. 13 w gmachu sądu grodzkiego w Pucku za mordowany został sędzia Józef Gordon. Po rozprawie, gdy sędzia Gordon udał się do swego gabinetu, jeden z podsądnych niejaki Bensdorff podążył za nim i przez otwarte drzwi trzema strzałami z rewolweru położył go trupem. Bensdorffa aresztowano.

Niesamowita plaga komarów.

HAGA. Przecięcie Zuidersee tamą, która morze to podzieliła na dwie części, zmieniając część odciętą, zwaną te raz Ijsselmeer w jezioro o wodzie słod kiej, spowodowało wymarcie wszystkich ryb morskich, tępiących zalążki komarów. Skutkiem tego w roku bieżącym powstała tam istna plaga komarów.

Plaga ta stała się do tego stopnia przykrą, że musiano wstrzymać zupełnie ruch automobilowy na tamie, ponieważ niezliczone miljony komarów przedostają się do radjatorów i zatrzymują motory.

W domach okolicznych mieszkańcy zmuszeni są do zapalania światła w jasny dzień, ponieważ komary, oblegające szyby okien, tworzą czarną zasłonę, przez którą nie przedostaje się żadne światło.

Z RÓŻNYCH STRON.

— W strajku robotników budowlanych we Lwowie, trwającym już trzeci tydzień, nie zaszły zmiany.

— Związek Przemysłu Włókienniczego postanowił powołać specjalną komisję, która przeprowadzi wszechstronne badania w sprawie zastąpienia bawełny lnem.

— W Rzymie krążą pogłoski o przygotowanych rzekomo projektach zmiany konstytucji włoskiej. Jednym z najważniejszych punktów nowej konstytucji by łoby nadanie Mussoliniemu dożywotniego tytułu szefa rządu.

— Rząd niemiecki nie zmieni swego stanowiska ani w odniesieniu do Austrji, ani też Rosji sowieckiej, odmawiając po zatem swej zgody na włączenie paktu nieagresji do paktu Ligi Narodów.

— W całej Holandji odbywają się obecnie wielkie manifestacje na rzecz Ligi Narodów.

— W najbliższym czasie Gruzja zostanie wydzielona z zakaukaskiego związku socjalistycznych federacyjnych republik, w którego skład wchodziła i stanie się samodzielną republiką w składzie związku rad sowieckich.

— Opracowano projekt, przewidujący stworzenie amerykańskiej Ligi Narodów. Projekt przewiduje zniesienie unji panamerykańskiej i doktryny Monroe, które mają być zastąpione przez amerykańską Ligę Narodów, współpracującą z Genewą.

— Wbrew żądaniu władz włoskich, Anglja i Francja postanowiły nie wycofywać swych oddziałów wojskowych z Abisynji, które strzegą siedzib poselstw obu państw.

Wyrok na sprawców
wystąpień antyżydowskich w Grodnie.

WILNO. — Wczoraj w Wilnie odbył się proces sprawców ekscesów antyżydowskich w Grodnie, które rozegrały się 7 czerwca roku ubiegłego. Początkiem zajść było zabójstwo niejakiego Władysława Kuszczy na zabawie w sali tańców przez 2 żydów, skazanych potem na karę długoletniego więzienia. Podczas pogrzebu Kuszczy na cmentarzu kilku osobników podburzyło tłum do aktywnych wystąpień przeciwko ludności żydowskiej w mieście, gdzie doszło do demolowania sklepów żydowskich i wybijania szyb, przyczem poraniono ciężko Izraela Berezowskiego i Gedalę Bechera, którzy zmarli w szpitalu. Prócz tego zanotowano 40 wypadków poranienia. Szyby wybito w przeszło 200 domach i sklepach żydowskich. Jako winnych udziału w zajściach ujęto 17 osób z Alfonsem Banasiukiem na czele, który działał z ramienia Stronnictwa Narodowego.

Sąd Okręgowy w Grodnie 13 listopada r. ub. wydał wyrok, skazujący A. Banaśiaka na 1 rok więzienia oraz reszta oskarżonych na kary od 6 do 9 miesięcy więzienia. Od tego wyroku zaapelował prokurator.

Sąd apelacyjny w Wilnie ogłosił wyrok, skazujący Alfonsa Banasiuka na 5 lat więzienia, Stanisława Kozłowskiego na 3 lata więzienia, Edmunda Zygmańskiego i Władysława Marcińczuka każdego po 2 lata więzienia.

— borowych z miasta, urodzonych w roku 1915, lub też 1914, 1913 i przy poborze w roku 1935 czasowo uznanych za niezdolnych do służby wojskowej. Na pierw szy ogień idą poborowi rocznika 1915, których nazwiska rozpoczynają się na lit. A, Ba — Blau. Poborowi zgodnie z przepisem § 133 Rozp. Wykonawczego o powszechnym obowiązku wojskowym winni obowiązkowo przynieść ze sobą poboru następujące dowody: 1) dowód osobisty i fotografję, 2) dokumenty stwierdzające ich wykształcenie (świadectwa szkolne z ostatniej klasy, oddziału, kursu), 3) dokumenty stwierdzające ich zatrudnienie (karta rzemieślnicza, książeczka czeladnicza itp.), 4) ewentualne zaświadczenie ukończenia przysposobienia wojskowego

Pomyślna decyzja w sprawie inwalidów wojennych. Na porządku dziennym wczorajszego posiedzenia kolegjum Zarządu Miejskiego znalazły obszerne omówienie postulaty, zgłoszone przez inwalidów wojennych, dzierżawiących kioski ze sprzedażą pism i wyrobów Państwowego Monopolu Tytoniowego.

Jak się należało tego spodziewać, Zarząd Miejski postulaty te potraktował z należną przychylnością i zrozumieniem ciężkiej sytuacji inwalidów.

W konkluzji Kolegjum Zarządu Miejskiego postanowiło przyznać miejsca tym, którzy złożyli już oferty, a co dotyczy tych dzierżawców, którzy nie stanęli do przetargu, wynajmować im miejsca z wolnej ręki. Należy przytem za-

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 24 maja 6 po Wielk, Joanny.
Poniedziałek 25 maja Grzeg. VII
Wschód słońca o g. 3.30. **Zachód o g.** 19.35.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę II Aleja Ostatni Grosz.
W nocy z niedzieli na poniedziałek Nowy Rynek, Aleja Wolności.

200 tys. zł. na rozbudowę miasta. Przyznana została dla Częstochowy suma 200 tys. zł. na rozbudowę miasta, t.j. na pożyczki, które z miejskiego komitetu rozbudowy otrzymywać mogą właściciele nowowznoszonych domów.

Sumę powyższą Bank Gospodarstwa Krajowego przekazał już do swojego oddziału w Katowicach z przeznaczeniem dla Częstochowy.

Sprawa uruchomienia huty „Paulina". Decyzja robotniczego zrzeszenia spółdzielczego do eksploatacji huty szkła w Wyczerpach Dolnych wobec przeciągającej się sprawy uruchomienia tej udała się do Warszawy, gdzie interwenjowała w Towarzystwie Popierania Kooperacji Pracy.

Postulaty oddawna nadaremnie wyczekujących pracy bezrobotnych zostały bardzo przychylnie potraktowane w Tow. Popierania Kooperacji Pracy, które przy rzekło delegatom sprawy zbadać przez swego lustratora eksperta, a dopiero na stępnie zająć w tej sprawie określone stanowisko.

Na marginesie tej wiadomości warto zaznaczyć, że wyżej wymienione Towarzystwo jest instytucją, specjalnie powołaną do tego, aby popierać zdrowe zaczątki spółdzielczości pracy w Polsce i stanowi uznaną przez czynniki publiczne miarodajną instancję opinjodawczą w dziedzinie organizacji i propagandy spół dzielczości. Towarzystwo wydaje własny miesięcznik, ostatnio zaś wydało pierwszy w Polsce podręcznik instrukcyjny, zawierający szereg wskazań praktycznych w tej nowej u nas i trudnej, lecz ze wszechmiar pożytecznej dziedzinie. Cena miesięcznika 3 złote. Zamawiać go można w Tow. Popierania Kooperacji Pracy (Warszawa, Sienna 16).

Rocznik 1915 defiluje. W poniedziałek 25 bm. przychodzi kolej na po-

ANTONI STANKIEWICZ.

KATASTROFA

POWIEŚĆ. 79

Teraz dopiero zrozumiał, dlaczego trwała w bezruchu, złożywszy ręce na czole Andrzeja: poprzez te ręce, jej białe ręce, spłynęła dusza Andrzeja i połączyła się z jej duszą.

— Stało się — powiedział, by przerwać denerwującą ciszę.

Wpatrzyła się w niego swym zimnym wzrokiem:

— Stało się — powtórzyła bezwzględnie.

— Ja rozumiem.. Taki cios.. — usiłował wciągnąć ją w rozmowę. —Nieszczęście... Nie mogłem zapobiec.. Nieszczęście...

Urwał, nie umiał zbudować zdań, myśl rwała się mrożona jej przenikliwym, oskarżycielskim wzrokiem.

— Gdyby powiedziała cośkolwiek, gdyby mnie oskarżyła — myślał. — Wtedy mógłbym się bronić, mógłbym zaatakować ją! Czemuż milczy!

— Nieszczęście — podjął po chwili. — Cóż ja? Chciałem temu zapobiec, tłomaczyłem, nie zrozumiał, czy zrozumieć nie mógł. Zrujnował instytucję, zrujnował, jakże przykro mówić mi o tem teraz, gdy on już nie żyje, zrujnował panią, pani Basieńko. Nieszczęście... Jakichż używałem argumentów, by odwieść go od tego szaleńczego pomysłu z nabyciem tych akcji. Uparł się, pani to rozumie, stało się nieszczęście.

Milczała, jednem nawet słowem nie przerwała mu. I to było fatalne, Zymunt wolałby ażeby teraz zarzuciła jego kłamliwym słowom, aby zarzuciła mu fałsz.

— Niech pani nie rozpacza — starał się w niej pobudzić żal rozpętać rozpacz, która przecież musiała pulsować w jej sercu, opanowana siłą woli, czy przytłoczona ogromem nieszczęścia. — Niech pani nie rozpacza, ja czuwam i nie opuszczę pani w nieszczęściu. Proszę mi zostawić wszystko. Ja wszystko załatwię. Pani wie, że byłem przyjacielem Andrzeja.

— Dziękuję — odpowiedziała.—Nam nic nie potrzeba.

— Ale przecież trzeba zawiadomić władze, trzeba załatwić formalności, zająć się pogrzebem.

— Dziękuję, zajmę się wszystkiem sama. Teraz mam do pana tylko jedną prośbę...

— Jestem na pani rozkazy — odpowiedział skwapliwie.

— Niech pan pozostawi mnie samą. Niech pan uszanuje majestat śmierci.

Zrozumiał. Już teraz nie łudził się, że śmierć Andrzeja wykopała pomiędzy nią i nim przepaść, którą przebyć będzie mu trudno. Mimo to nie dawał za wygraną. Czemże może być dla niego zimny trup Andrzeja? Jakaż siła z za grobu może działać przeciw jego woli? Precz zabobonny strach! Życie jest dla żywych! Trup ludzki niech gnije w ziemi — żywi walczyć muszą! Takie jest prawo życia i temu prawu on wiernym pozostanie. Bo jakiż byłby sens istnienia, które kończy się bydlęco? Dzień, dwa, miesiąc czy lata, ale żyć trzeba! Żyć i użyć! Do grobu wszyscy zdążą — smutni i weseli wszyscy przemierzyć muszą drogę życia. Czyż nie lepiej przebyć ją radośnie, niż w pokutniczej szacie? Ptach każde oczy zasypie: radosne i łzawe...

— — — — — — — — — — —

Dnia następnego w prasie ukazała się następująca wiadomość:

Samobójstwo.

„W mieszkaniu własnem przy ul. Aleje Jerozolimskie 77 wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia 30 letni Andrzej Rawicz, prokurent domu handlowego „K. Radziejewski i Ska". Kula przebiła serce powodując zgon natychmiastowy. Powodem samobójstwa był prawdopodobnie roztrój nerwowy, na który zmarły cierpiał od dłuższego już czasu.

S. p. Andrzej Rawicz należał do bohaterskiego pokolenia, które w 1914 ro ku chwyciło za broń, by walczyć o wolność Ojczyzny. Zmarły brał udział w odsieczy Lwowa, w wojnie z bolszewikami i odznaczony był krzyżem walecz ności."

— — — — — — — — — — —

(Dokończenie nastąpi.)

znaczyć, że projekt umowy uległ zmianom w duchu interesów dzierżawców, od których pobierana będzie kaucja w wysokości czynszu kwartalnego, sam zaś czynsz pobierany będzie tylko za 1 miesiąc zgóry, a nie za 3 miesiące. Pozatem zmienione zostały warunki rozwiązywania umowy przez Zarząd Miejski w sposób, całkowicie zabezpieczający interesy dzierżawców.

Z miejscowego garnizonu. Jak się dowiadujemy, nowomianowany dowódca 27 p. p. ppułk. dypl. Franciszek Tomsa-Zapolski w dniu 15 lipca przybywa do Częstochowy i obejmuje dowództwo powierzonego sobie pułku. — Ppułk. Tomsa-Zapolski dotychczas pracował w sztabie głównym w Warszawie.

Z żałobnej karty. W osobie zmarłego w tych dniach b. p. Stanisława Bernalda Helmana zstąpił do grobu jeden z pionierów przemysłu ceramicznego, założyciel Częstochowskich Zakładów Ceramicznych, które dzięki jego pracy, energji i konsekwentnie wprowadzanym ulepszeniom technicznym z biegiem lat stały się jedną z najpoważniejszych placówek przemysłu ceramicznego w całym kraju.

Zmarły brał czynny udział w licznych poczynaniach społecznych na terenie naszego miasta. Nazwisko jego figuruje na liście założycieli Częstochowskiego Banku Spółdzielczego. Przez szereg lat był on członkiem zarządu wyznaniowej Gminy Żydowskiej, członkiem Towarzystwa Dobroczynności dla Żydów i kuratorem Domu Starców i Sierot. W okresie okupacji niemieckiej złożył on wybitne zasługi, jako członek Obywatelskiego Komitetu niesienia pomocy doraźnej, w latach zaś 1919—23 piastował mandat radnego miejskiego.

Był On człowiekiem wybitnych zalet umysłu i serca i dobrym i prawym obywatelem miasta i kraju i pozostawił po sobie jaknajlepszą pamięć.

Częstochowa wreszcie będzie mieć kąpielisko. Wczoraj wieczorem w sali Nr. 8 Magistratu pod przewodnictwem gen. Gąsiorowskiego odbyło się zebranie organizacyjne w sprawie budowy kąpieliska w śródmieściu. Liczny udział przedstawicieli miejscowej inteligencji i przebieg dyskusji, doskonale kierowanej przez przewodniczącego, dobitnie wykazały potrzebę takiego kąpieliska oraz pełne zrozumienie uczestników zebrania dla tej doniosłej sprawy, bezpośrednio dotyczącej zdrowotności szerokich warstw ludności i wychowania fizycznego młodzieży.

Szczegółowe sprawozdanie w następnym numerze.

Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela w Częstochowie Jak się dowiadujemy, w Częstochowie zawiązało się miejscowe koło Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela z dr. Jabłońskim, jako prezesem na czele. Pozatem w skład zarządu wchodzą: wiceprezes dr. Wajnbaum, sekretarz mec J. Markowicz i p. Eugenja Ossowiecka jako skarbniczka, p. Roman Hućko jako zastępca skarbnika i p. Janina Balicka. W skład zaś komisji rewizyjnej: inż. Erwin Wieczorek, p. Helena Piekarska i mec. Władysław Rajchman

Liga przystąpiła już do pracy i m in. dostarczyła strajkującym robotnikom „Metalurgji" ofiarowane przez anonimowego ofiarodawcę 100 kg. chleba i 10 kg. mydła oraz pewną kwotę pieniędzy, jak również zorganizowała w „Metalurgji" pomoc sanitarną pod kierownictwem dr. Jabłońskiego i dr Wajnbauma.

Niedzielny poranek dla dzieci. Jutro w niedzielę o godz. 12 w południe przyjętym zwyczajem odbędzie się w „Europie" kolejny poranek dla dzieci.

Program zabawy przewiduje mnóstwo atrakcyj i niespodziunek.

Muzyka ściśle dostosowana do poziomu i upodobań młodocianego audytorjum

Wstęp wolny—ceny kawiarniane.

Całej rodzinie **Helmanów** z powodu zgonu Ich Ojca

b.p. STANISŁAWA BERNARDA HELMANA

składają wyrazy głębokiego współczucia

Lokatorzy domu Panny Marji 28.

Zjazd młodzieży akademickiej na Jasnej Górze.

Jak wiadomo, w niedzielę 24 b. m. odbędzie się na Jasnej Górze zjazd akademików z całej Polski.

Protektorat nad tym zjazdem, w którym weźmie udział 20,000 akademików i 60,000 innych osób, objęli najwyżsi dostojnicy duchowni z prymasem Polski ks. kardynałem Hlondem, który osobiście przybędzie na Jasną Górę, na czele.

Inicjatywa zjazdu, który będzie manifestacją uczuć chrześcijańskich całego społeczeństwa, wyszła od młodzieży akademickiej środowiska warszawskiego.

Dotychczas wpłynęło 80,000 zgłoszeń. Z Warszawy odejdzie kolejno 10 specjalnych pociągów, przeznaczonych dla osób, spieszących na zjazd.

Program uroczystości jest następujący:

Po przybyciu pociągu do Częstochowy uczestnicy przechodzą procesjonalnie do Klasztoru, wysłuchają Mszy św., przystępują do Komunji św. i idą na śniadanie.

O godz. 9.10 — ustawienie szpaleru; 9.30 — procesja z Cudownym Obrazem; 10.10 — ustawienie Obrazu (początek transmisji przez Polskie Radjo); 10 20 — powitanie pielgrzymki przez OO. Paulinów. Intrada; 10.30 — Msza św. celebrowana przez ks. kardynała Augusta Hlonda Prymasa Polski, poświęcenie votum; 10.05 — odczytanie listu Ojca Świętego i kazanie ks. biskupa dr. Antoniego Szlagowskiego; 11.20 — Ślubowanie, hymn narodowy (orkiestra); 11 40 — „Bogurodzica" (wspólny śpiew); 11.50 — błogosławieństwo. „Boże coś Polskę"; 12 — przerwa obiadowa; 15 — zbiórka na placu przed Szczytem; 15 30 — uroczyste zebranie: zagajenie — ks. biskup Szlagowski, hymn sodalicyj marjańskich, przemówienie przedstawicieli środowisk akademickich, wręczenie ryngrafów, wbijanie gwoździ pamiątkowych, odczytanie depesz, zakończenie, chór „My chcemy Boga".

O godz. 17-ej — nabożeństwo za Polskę. Pożegnanie przez O.O. Paulinów; 17.30 — odmarsz pierwszych środowisk; 17.45 — nabożeństwo majowe; 18.45 — procesja z Cudownym Obrazem do Kaplicy; 20 — odmarsz reszty środowisk.

Kto wygrał na loterji?

Wczoraj, w 10-ym dniu ciągnienia 4-ej klasy 36 Loterji Państwowej główne wygrane padły na następujące numery:

I.

50.000 zł. na nr.: 12978 50932 192672.

10,000 zł. na nr: 165282.

5,000 zł. na n-ry: 252 128028.

2,000 zł. na n-ry: 15213 22919 31642 44788 59987 98713 106382 117956 119312 120675 125385 127199 133612 138760 141885 142495 144594 153456 162480 166693 179497.

1,000 zł. na n-ry: 1929 11235 11527 11673 20139 20536 22626 23768 36105 37931 41646 48598 51925 71255 82739 83410 86157 91677 93862 100391 113208 113688 120961 124457 127524 141991 142452 143430 143055 145089 147239 149160 149797 155306 168599 168817 173250 187546 187769.

II.

Stała dzienna wygrana: zł. 30,000 na nr. 42008.

50.000 zł. na nr. 103820.

20,000 zł. na n-r.: 98026.

10,000 zł. na n-r.: 11807.

5,000 zł. na n ry: 72433 131870 152899 194400.

2,000 zł. na n-ry: 3759 11256 18064 34014 35180 50633 56946 71391 84615 90973 95366 97866 104604 107115 109154 126348 132484 132570 145720 148243 148328 163484 168965 188119 192421 194969.

1.000 zł na n-ry: 7970 9126 29956 31245 34431 36912 46710 46853 53832 54795 56434 60724 62001 67949 68553 73002 80019 82978 67186 89099 89606 90073 91103 91690 92340 93337 104459 113641 115316 137115 139615 139727 140714 145420 148098 148715 154198 158510 163342 170705 179603 182509 185947 187353 188480.

W 11 ym dniu ciągnienia:

I.

50.000 zł. na nr. 111070.

10.000 zł na n ry: 17992 81815 144951 160517 182574.

5 000 zł. na n-ry: 92506 119306 136010.

2 000 zł. na n-ry: 10230 19941 20920 26989 28460 29080 39167 43495 52061 57145 66299 69469 86173 105142 119936 120661 143983 144723 188827 191425.

1 000 zł na n ry: 7842 9841 20375 30198 31577 37482 49331 51886 66963 69591 72576 77348 100855 106816 115325 123555 129009 141562 144267 151568 164104 167606 157104 178254 184625 187379 187807 188108 198191 190329 190457 193095.

II.

Stała dzienna wygrana 30.000 zł. na nr 165197.

50 000 zł. na nr. 124242.

10 000 zł na n ry 162467 162873.

5 000 na n ry 7321 8722 134342.

2.000 na n ry 1662 11937 20901 28337 30486 49521 55086 64783 73412 81575 112507 119683 121477 131868 133373 152963 164201 173998 183279 189859 192995.

1 000 zł. na n-ry 12709 15243 15462 15684 26820 30590 30804 32999 37310 47039 57960 62206 65868 71673 80656 83106 86900 90718 91088 92956 100443 102153 106005 112564 120164 121819 121845 125584 130866 132765 134622 136453 141941 143931 149724 150262 153127 153399 158053 162298 164775 165654 172612 173395 175016 177336 177463 178846 183683 186548 193396 193664.

3 czy 6-miesięczne wymówienia po przepracowaniu 10 lat. Na ostatniem posiedzeniu zarządu Stow. urzędników państwowych omawiany był art. 469 Kodeksu zobowiązań, na mocy którego pracownikom, zatrudnionym u tego samego pracodawcy w ciągu 10 lat, przysługuje prawo do 6-miesięcznego wymówienia.

Przy praktycznem zastosowaniu tego artykułu okazało się, że stosuje się on tylko do niewielkiej grupy pracowników, t. j. do tych, których warunki pracy nie są uregulowane szczególnemi zarządzeniami.

Wskutek tego stosuje się on do b. małej liczby osób, gdyż w odniesieniu do robotników obowiązuje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z r. 1927 o najmie o pracy, a w odniesieniu do pracowników umysłowych — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 1928 r. o umowie o pracę, które to rozporządzenia przewidują 3 miesięczny okres wypowiedzenia.

W związku z konkretnym wypadkiem

wymówienia pracy na 3 miesiące pracownikowi kontraktowemu po 13-letniej pracy w jednej z instytucyj państwowych w Warszawie, zarząd S. U. P. postanowił wystąpić na drogę sądową i uzyskać miarodajne orzeczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego, względnie Sądu Najwyższego i w zależności od wyników, wszcząć, w porozumieniu z całym ruchem zawodowym, akcję w kierunku znowelizowania omawianych rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej i utrzymania w mocy tylko art. 469 kodeksu zobowiązań, jako korzystniejszego dla pracowników.

Ofiary. Dr. Ludwik Batawia złożył ofiarę zł. 10 na rzecz Szpitala Tow. Dobroczynności dla Żydów zamiast kwiatów na grób bp. Stanisława Helmana.

Koncert w sali „Częstochowianki". Tow. Teatralno-Wokalno-Muzyczne przy fabryce „Częstochowianka" urządza w dniu 24 bm. o godzinie 19.30 koncert z udziałem znanego na naszym gruncie skrzypka prof. J. Bursika, nowopowstałego doskonałego kwintetu salonowego oraz świetnego chóru rewelersów Freda, który w ubiegłą niedzielę debiutował z ogromnem powodzeniem w sali Teatru Kameralnego na poranku muzycznym. W programie nowoczesna muzyka lekka.

Powiatowe Koło Przyjaciół Harcerstwa Organizacją Koła Przyjaciół Harcerstwa na powiat częstochowski zajął się naczelnik III Urzędu Skarbowego p. Henryk Łukasiewicz.

Z Miejskiego Teatru Kameralnego. Dziś w sobotę o godz. 17-ej i 20.30 znakomita komedja Bus-Feketego p.t. „Pieniądz to nie wszystko" w premjerowej obsadzie z udziałem: Tomaszewskiej, Tańskiej, Stanisławskiej, Kwaskowskiego, Wybrańskiego, Balickiego, Bernatowicza i Przeradzkiego. Dekoracje Jana Rybkowskiego. — Reżyserja Zygmunta Bończy.

W niedzielę o godz. 15.30 i 17.45 i 20.30 świetna komedja Stefana Kiedrzyńskiego „Raz się tylko żyje".

Przedsprzedaż biletów w firmie B. Kruszyńska, Aleja Nr. 23 oraz w kasie teatru na godzinę przed przedstawieniem.

Dwa zamachy samobójcze.

Wczoraj wieczorem w mieszkaniu własnym na Starym Rynku usiłowała pozbawić się życia 26-letnia Barbara Ignasiakówna, która w tym celu zażyła kilka pastylek sublimatu. Dzięki natychmiastowej pomocy lekarskiej desperatkę udało się uratować. Za kilka dni opuści ona szpital przy ul. Waszygtona, do którego ją przewieziono. Przyczyną samobójczego kroku — niechęć do życia, spowodowana zawodem miłosnym.

Dziś o godz. 5.19 rano usiłował popełnić samobójstwo 46-letni bezrobotny, Jan Mizgała, bez stałego miejsca zamieszkania. Przeciął on sobie żyletką żyły u rąk i nóg. W stanie ciężkim przewieziono do szpitala Najśw. Panny Marji. Powód targnięcia się na życie: nędza. Mizgała od 2-ch lat pozostawał bez pracy.

Ważne orzeczenie Sądu Najwyższego. Pewien robotnik zaskarżył sądownie przedsiębiorstwo, w którem pracował, o odszkodowanie, należne mu rzekomo z tego powodu, że przedsiębiorstwo rozwiązało z nim umowę o pracę bez wymówienia. W toku trwania sporu ustalono, że rozwiązanie umowy nastąpiło z tego powodu, iż robotnik ten zaprzestał pracy wskutek proklamowania strajku w danem przedsiębiorstwie.

Sąd Najwyższy wyrokiem z 10 września 1935 (C. II. 766/35) oddalił powództwo, przyjmując, że przedsiębiorstwo miało prawo wobec zaprzestania pracy przez robotnika rozwiązać z nim umowę o pracę przyczem wyjaśnił, że jest obojętne, czy pojedyńczy robotnik rozwiązał umowę, czy większa ich liczba, czy działali w porozumieniu wzgl. czy chodzi o strajk, tj. o zmowę robotników, by zbiorowo wstrzymać się od pracy. Celowe i rozmyślne wstrzymywanie się robotnika, czy robotników od pracy umownej, pociąga za sobą niezwłoczne rozwiązanie umowy o pracę, a roszczenia odszkodowawcze z art. 20 rozp z r. 1928 poz. 324 Dz. U. o umowie o pracę robotników służą w takim razie robotnikowi tylko wtedy, gdy wykaże, że rozwiązał umowę z winy pracodawcy (art. 15—17 cyt. rozp.). Ponieważ w danym wypadku powód twierdził, że zaprzestał pracy, gdyż przedsiębiorstwo wbrew umowie zbiorowej zwolniło z pracy pewnego robotnika, a taka przyczyna rozwiązania umowy nie wykazuje winy pracodawcy, przeto odpada podstawa dla roszczenia odszkodowawczego robotnika. Badanie, czy owego robotnika zwolniono z pracy zgodnie z umową i prawem, nie należy do zakresu danego sporu, w którym robotnik ten nie jest stroną, a w którym chodzi tylko o stwierdzenie, czy naruszono prawa powoda. Wina pracodawcy zachodziłaby wtedy, gdyby przez zwolnienie z pracy naruszono umowne czy ustawowe prawa powoda. Wina taka nie wynika ani z umowy, ani z ustawy.

Szefom naszym **dr. Bolesławowi, inż. Jerzemu i inż. Adolfowi** z powodu zgonu **OJCA ICH**

B. P.

Stanisława Bernarda Helmana

wyrazy głębokiego współczucia składają

Pracownicy działu handlowego i technicznego fabryk:

Częstochowskie Zakłady Ceramiczne S. B. Helman i S-ka

Zakłady Cegielniane „Michalina" Stanisław Helman i S-ka

Korpus podoficerski 27 p. p. w hołdzie Marsz. J. Piłsudskiemu

W dniu 17 b. m. w kasynie podoficerskim 27 p. p. odbyła się skromna lecz podniosła uroczystość odsłonięcia portretu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, ufundowanego z ofiar korpusu podoficerskiego 27 p. p.

Portret pędzla artysty malarza Jagodzińskiego przedstawia Marszałka Piłsudskiego z ostatniego okresu Jego życia.

W uroczystości wzięli udział dowódca 7 dywizji piechoty gen. Gąsiorowski, dowódca piechoty dywizyjnej pułk. dypl. Maczek, p. o. dowódcy 27 p. p. ppłk. Panek, szef sztabu 7 dywizji piechoty, mjr. dypl. Słabicki i adjutant 27 p. p. kpt. Ptaszyński oraz cały korpus podoficerski 27 p. p.

Punktualnie o godz. 12.30 w poł. do odświętnie udekorowanego kasyna w otoczeniu świty przybył gen. Gąsiorowski i wygłosił krótkie przemówienie ku czci Zmarłego Wodza, wymownie sławiąc wiekopomne Jego czyny i Jego żarliwą od najwcześniejszych lat młodości służbę Ojczyźnie, która nieśmiertelną glorją otoczyła Jego imię.

Następnie p. generał dokonał aktu odsłonięcia pięknie wykonanego portretu, zawieszonego na tle artystycznych kilimów nad podjum. Podczas odsłonięcia orkiestra wojskowa grała hymn narodowy, dwaj zaś podoficerowie, pełniący wartę honorową sprezentowali broń.

Na zakończenie orkiestra odegrała Pierwszą Brygadę.

swego sąsiada, Juljana Silca.

Ruchla Kobryner, zam. przy ul. Garncarskiej 2 zameldowała o pobiciu jej przez Stanisławę Kucytowską z którą zamieszkuje w jednym domu.

Wycieczki i pielgrzymki do Częstochowy. W dniu 22 b. m. przybyły do naszego miasta następujące wycieczki i pielgrzymki: z Bobków wo. śląskie w liczbie 60 osób, z Żabna, Sliwic i Raciborza — 620, ze Śląska niem. — 1,100, z Łodzi wycieczka szkolna — 30, ze Skierniewicz (szkolna) — 30, z Warszawy (część Kom. Akad.) — 20.

W dniu 23 b. m.: z Warszawy (głuchoniemi) — 25 osób, z Bąkowca — 410, z Radomia — 670, z Opoczna — 1,350 osób.

Skradzione kury poznała u sąsiadów. P. Józefie Kwapisz (ul. Sabinowska 109) skradziono z podwórza 2 kury, wart. 6 złotych. Kury te w dniu 22 bm. poznała poszkodowana u sąsiadów Stachmałów, którzy tłomaczą się, że kury te kupili od nieznanej im kobiety.

Pobicie. P. Marjanna Mrożek (ul. Złota 151) została pobita na ulicy przez

SŁOWO SPORTOWE.

Piłka nożna.

Repr. Kiel. OZPN. walczy o puhar Prezydenta Rzplitej i mistrzostwo Polski.

Największem wydarzeniem sportowem Częstochowy będzie niewątpliwie niedzielny mecz reprezentacji Kiel. OZPN. z repr. Poznańskiego OZPN. o puhar Prezydenta Rzeczypospolitej i mistrzostwo Polski.

Zawody takie rozegrane zostaną na terenie całej Polski systemem puharowym to znaczy, że każda drużyna przegrywająca odpada od dalszych rozgrywek.

Dzięki wysokiemu Protektoratowi Pana Prezydenta Rzeczypospolitej impreza ta nabiera specjalnej wartości i powagi i na wzór puharu Anglji, stanie się napewno nie mniej ciekawa jak rozgrywki ligowe z tą różnicą, że zwycięski zespół dostąpi najwyższego zaszczytu, otrzymanie puharu z rąk Pana Prezydenta.

To też już dziś, zainteresowanie zawodami jest olbrzymie, tembardziej, że do walki stają najpoważniejsi pretendenci do palmy pierwszeństwa.

Reprezentacji Poznania, typowanej na zwycięzców, przeciwstawiamy zespół opromieniony zwycięstwem nad repr. Krakowa w stos. 6:1, a więc najlepszy na jaki nas stać.

Życzym naszym reprezentantom pełnego sukcesu, wierząc, że wstydu nam nie przyniosą.

Przypominamy, że mecz odbędzie się na stadjonie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w niedzielę 24 b. m. o godzinie 16.30 *ES.*

Gry sportowe.

Turniej gier sportowych o puhar „Słowa Częstochowskiego".

Tegoroczny letni sezon gier sportowych rozpoczął się Turniejem „Słowa Częstochowskiego".

Ubiegłej niedzieli grali panowie Makkabi i Victorji. Siatkówkę wygrała Victoria 2:1 i koszykówkę 21:9.

W niedzielę 24 b. m. o godz. 16-ej grają na boisku Victorji (park 3 Maja) panie w siatkówkę. Pierwsze spotkanie będzie Brygada — IV SMP., drugie Brygada — Victoria.

Z TEATRU.

„Pieniądz to nie wszystko"

Komedja w 18-tu obrazach Władysława Bus-Feketego.

Onegdajsza premjera była jednym z najmilszych wieczorów teatralnych bieżącego sezonu. Proszę się nie lękać tej wymienionej w podtytule cyfry 18 obrazów. Mkną one w tempie błyskawicznem i publiczność na kilkanaście minut przed jedenastą opuszcza teatr w nastroju miłego rozbawienia.

Bus Fekety jest jednym z tej licznej plejady utalentowanych Węgrów, którzy od kilkunastu lat dokonywują tryumfalnego podboju wszystkich scen europejskich, biorąc niejako odwet na Europie za utratę mocarstwowego splendoru swej ojczyzny. Zresztą publiczność częstochowska pamięta go dobrze, jako autora „Trafiki pani generałowej", która przez dłuższy czas cieszyła się zasłużonem powodzeniem na scenie naszego teatru.

W najnowszj swej sztuce autor rozkrawa przed widzem teatralnym wnętrze pewnej kamienicy wiedeńskiej, jednej z tysiąca zwykłych domów czynszowych, i ukazuje nam szary, powszedni dzień jej mieszkańców, w jakże pasjonującej i rozciekawiającej złożonej gamie radości i smutków, miłosnych tęsknot i zawodów, porywów i marzeń.

„Szary człowiek", klasyczny i sztandarowy bohater naszych dni, w tej nawskroś urbanistycznej sztuce święci swój tryumf całkowity i niepodzielny.

Cała akcja od pierwszej do ostatniej chwili rozgrywa się bądź na podwórku domu, bądź w odsłonionych nagle niedyskretnym spojrzeniom widza pokojach wielokrotnej rozwódki von Bonderowej, bogatej kobiety w wieku Balzakowskim. Co chwilę otwierają się okna i słyszymy pełne koloru autentyczności djalogi dozorcy domu, nacodzień chodzącego w fartuchu, ale w niedziele i święta, paradującego we wspaniałym cylindrze, sentymentalnie rozgadanych kucht i arcygroteskowego, poczciwego z kościami p. Bergera, właściciela biura służby domowej.

Wszystko to jednak jest tylko tłem i grą drugoplanowych epizodów, właściwą zaś treścią sztuki są dzieje prześlicznie zakwitającej miłości młodej nauczycielki Marji i prostego chłopca z ludu, skromnego instruktora i rozgłośnego mistrza piłki nożnej w jednej osobie Z sympatycznem rozciekawieniem śledzimy zmienne falowanie tego romansu i widzimy, jak Marja w tej prymitywnej naturze stopniowo budzi szlachetniejsze i lepsze tęsknoty i dążenia, jak uczy go i oświeca.

Notabene Marja jest bezrobotną nauczycielką, która z uniwersyteckiem dyplomem zmuszona jest przyjąć miejsce pokojówki u Binderów. W sztuce znamy również i drugiego dyplomowanego parjasa dr. Podolca, żyjącego z ochłapów, ofiarowywanych mu przez zakochaną w nim kucharkę I w tych postaciach dwojga upośledzonych inteligentów spoczywa ostry nowoczesny akcent sztuki.

Zawiera ona szereg pociesznych scen i dość nielitościwie demaskuje obłudę i nicość moralną pewnego odłamu burżuazji.

Ostatni obraz przynosi nam upewnienie, że w życiu bohaterki rozpoczyna się nowa pomyślna era i że czeka ją niezmącone szczęście przy boku zbudzonego do nowego życia i przez miłość uszlachetnionego Karola.

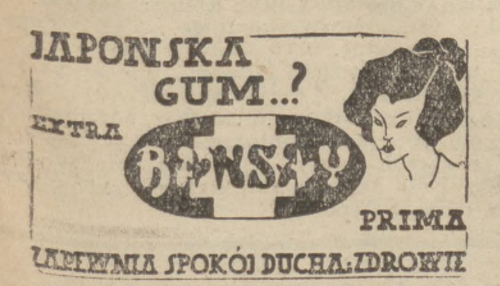
P. Irena Tomaszewska i p. Juljusz Balicki stworzyli bardzą miłą parę kochanków, walnie przyczyniając się do powodzenia sztuki. P. Przeradzki i p. Stanisławska doskonale odtworzyli parę małżeńską Binderów.

Niemilknące salwy śmiechu budzili p. Kwaskowski jako Berger, p. Wybrański w roli bezrobotnego doktora i p. Bernatowicz, jako pełen swoistej godności wiedeński dozorca domu.

Przepyszną figurę rodzajową dała p. Tańska w roli służącej. Bardzo dobry był również w swej epizodycznej roli p. Malatyński.

Sprawna reżyserja p. Bończy i doskonałe dekoracje p. Rybkowskiego, który bardzo gospodarnie rozwiązał wcale niełatwe zagadnienie dekoracyjne, zasługują na gorące uznanie. *(M. Ł.).*

Kasa Bezprocentowa.

Powstała w naszem mieście Kasa Bezprocentowa jest zarejestrowanem Stowarzyszeniem o charakterze dobroczynnym. — Fundusze tej Kasy składają się z wpisowego 1 zł., składek członkowskich w wysokości 50 gr. miesięcznie, ofiar, 5 groszowych opłat na fundusz administracyjny itp. Każdy członek Kasy winien podpisać deklarację i opłacać składki regularnie.

Dobroczynny charakter Kasy polega na zbieraniu i koncentrowaniu kapitałów z różnych dostępnych statutem źródeł i wspomaganie niemi w formie bezprocentowych pożyczek tych warsztatów pracy kupca i rzemieślnika, które nie są w stanie uzyskać kredytów w drodze normalnej i płacić od nich procentów.

Zasadą udzielania pożyczek jest wydawanie ich wyłącznie na cele obrotowe, a nie na cele konsumcyjne. Jest to pewną gwarancją ich zwrotu. Pożyczki udzielane będą po dokładnem zapoznaniu się z sytuacją i osobą pożyczkobiorcy, przyczem nieodzownym warunkiem uzyskania pożyczki jest podpis odpowiedniego żyranta.

Zwrot pożyczki może nastąpić w ratach w okresie przez zarząd Kasy ustalonym, a więc w ciągu 6 miesięcy.

Wysokość pożyczki nie może przekraczać 50 zł.

Zasadą jest również ściąganie zaległych pożyczek z całą bezwzględnością, przyczem uparci dłużnicy i ci, którym ściągnięto dług na drodze sądowej, pozbawieni są raz na zawsze możliwości uzyskania dalszych pożyczek.

Działalność swą Kasa opiera na bezinteresownej pracy władz Kasy. Z funduszów Kasy, a więc wpisowego, składek, ofiar itp. nie wolno opłacać ani personelu, ani żadnych wydatków administracyjnych.

Pożyczki udzielane będą w kolejności zgłoszeń po dokładnem zbadaniu przez zarząd celu pożyczki oraz zbadaniu odpowiedzialności żyrantów. Pożyczkobiorca na wydaną pożyczkę podpisuje zobowiązanie dłużne.

Biuro Kasy Bezprocentowej w Częstochowie mieści się w lokalu Spółdzielczego Banku Ludowego przy ul Aleja Tadeusza Kościuszki 2/6. Pracownicy tegoż Banku bezinteresownie swój wolny czas oddali na usługi Kasy Bezprocentowej.

Kasa Bezprocentowa w pierwszych tygodniach swej organizacji czynna będzie w poniedziałki i czwartki w godz. od 9 do 13-ej.

Wszelkich informacyj zasięgnąć można w siedzibie Kasy w godzinach urzędowych lub u prezesa Kasy, ks. prałata B. Wróblewskiego.

Rozpoczęcie działalności Kasy nastąpiło w dniu 21 b. m.

Katolickie Stow. Dobroczynne p.n. „Kredyt Bezprocentowy" w Częstochowie

„Sublokatorka". Sekcja sceniczna Związku b. Ochotników Armji Polskiej oddział w Częstochowie odegra w niedzielę 24 b.m. o godz. 19.15 w sali Teatru Kolejowego „Ognisko" przy ulicy Piłsudskiego farsę w 3-ch aktach p. t. „Sublokatorka" A. Grzzmały-Siedleckiego.

Ze względu na treść sztuki, wstęp dla dzieci w wieku szkolnym wzbroniony. W antraktach orkiestra. Dochód przeznaczony na cele kulturalno-oświatowe Związku.

„Zaśnij oczko". Staraniem Zjednoczonych Patronatów szkoły powszechnej Komitetu Rodzicielskiego przy gimnajum państw. im. Juljusza Słowackiego odbędzie się dnia 25 b.m. o godz. 17-ej w sali Miejskiego Teatru Kameralnego przedstawienie ku uczczeniu dnia Matki p. t. „Zaśnij oczko" — baśń sceniczna Porazińskiej w 3-ch aktach.

Bilety wcześniej do nabycia w kancelarji szkoły (Al. Kościuszki 8) od godz. 8 — 13, a w dniu przedstawienia od godz. 16-ej w kasie teatru.

Już obowiązują zmiany w podatku dochodowym. — Onegdajszy Dziennik Ustaw zawiera m. in. rozporządzenie ministra skarbu w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Dochód nie przewyższający 1,500 zł. rocznie jest wolny od podatku, również i wtedy, jeśli został osiągnięty w ciągu niepełnego roku operacyjnego.

Jeżeli pewne sumy, na podstawie odpowiednich przepisów zostają wyłączone z ogólnej kwoty dochodu podlegającej opodatkowaniu, tak np. sumy wydane na budownictwo, kupno nowego samochodu, inwestycje itp. i po odjęciu ich okaże się, że ogólny dochód roczny nie przekracza 1,500 zł. rocznie, wówczas dochód ten jest również zwolniony od opodatkowania.

Znaczki pocztowe, które pozostają w obiegu. Po dniu 1 czerwca pozostaną w obiegu poza dziesięcioma znaczkami serji widokowej oraz znaczkiem 3-złotowym z podobizną Pana Prezydenta R. P. następujące znaczki: 25 i 30 groszowe (Legjonowe), 50 groszowe z podobizną Marszałka Piłsudskiego, wartości 75, 80 gr., 1 zł. i 1.20 zł. oraz wartości 15 i 25 gr. z nadrukiem „Kopiec Marszałka Piłsudskiego", oraz znaczki z serji żałobnej, wydanej po śmierci Marszałka

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: 6354 9267 9689 11783 15272 20420 i 23506 we wszystkich 10-ciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku.

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za bon 25-złotowy.

Sensacyjne aresztowanie na dworcu kolejowym

Na tutejszym dworcu kolejowym pełniący dyżur przodownik służby śledczej p. Lubicz zatrzymał 31 letniego Moszka Wołkowicza, zam. ul. P. Marji 7, który na kilka minut przed zatrzymaniem go przyjechał z Warszawy.

Wołkowicz został doprowadzony do pobliskiego II komisarjatu, gdzie poddano go rewizji osobistej, w czasie której znaleziono przy nim 275 rubli w złocie, które, jak się okazało, przywiózł z Warszawy.

Zatrzymany pozostaje pod zarzutem handlu złotem, co jak wiadomo jest wzbronione w związku w wprowadzeniem kontroli dewizowej. Wołkowicz został przekazany sędziemu śledczemu Boguckiemu, który polecił osadzić go w więzieniu śledczem. Znalezione przy aresztowanym złoto, przedstawiające wartość około 4.000 zł., zostało skonfiskowane.

Wiadomość o tem aresztowaniu wywołała wielką konsternację wśród miejscowych czarnogiełdziarzy.

Jest to czwarty w Polsce po wprowadzeniu kontroli dewizowej wypadek aresztowania pod zarzutem handlu złotem.

Ogarnięty płomieniami kościół na przedmieściu Madrytu stolicy Hiszpanji podpalony przez komunistów:

Podatki od dodatków dla kolejarzy. Jak wiadomo, minister skarbu zezwolił, aby z dniem 1 bm. zniesiono pobieranie podatku specjalnego od dodatku godzinowo-kilometrowego i nocnego w służbie kolejowej. Po raz pierwszy zatem podatek specjalny od obu powyższych wynagrodzeń dodatkowych nie będzie pobierany w czerwcu przy wypłacie za maj. Zabiegi pracowników kolejowych o zwrot podatku specjalnego, pobranego od dodatków służbowych w okresie 1 grudnia 1935 r. do 30 kwietnia br. nie odniosły skutku.

Nagrody za wykrycie przemytu walut. Wzmożenie kontroli nad obrotem dewizowym nie pociągnie za sobą zwiększenia wydatków dla skarbu państwa.

Specjalne nagrody Ministerstwo Skarbu wyznaczyło za wykrycie przemytu wartości do 400 zł. będzie wynagradzane sumą do 50 zł. Przy przemycie przekraczającym 400 zł. poza normalną nagrodą 50 zł, wynagrodzenie dodatkowe wynosi 25 proc. sumy skonfiskowanej.

Należy zauważyć, że na wzmocnienie kontroli dewizowej przeznaczone zostaną kwoty skonfiskowane.

KĄCIK RADJOWY.

Wojewoda poznański przeciw zakłóceniom w odbiorze.

Jak się dowiadujemy, Pan Wojewoda Poznański wydał zarządzenie do wszystkich podległych sobie starostów, by na terenie swego urzędowania zwalczali zakłócenia odbioru radja, spowodowane przez różnego rodzaju przyrządy i instalacje elektryczne.

Pan Wojewoda Poznański stwierdza w swoim okólniku, iż stan ten hamuje rozwój radjofonji ze szkodą dla interesu publicznego. Nie jest także obojętną sprawa zakłóceń radjowych ze stanowiska bezpieczeństwa, wobec możliwości celowego nadużywania aparatów elektrycznych, oddziałujących ujemnie na odbiór. Okólnik stwierdza dalej, iż stan ten usunąć można łatwo przez zastosowanie odpowiednich urządzeń zabezpieczających. Pan Wojewoda poleca wezwać wszystkich właścicieli aparatów elektrycznych, powodujących zakłócenia, po ustaleniu tego faktu przez radjotechniczne organy fachowe, do zastosowania przyrządów, usuwających zakłócenia, spowodowane przez niewłaściwą instalację elektryczną. Jako organy fachowe, występować będą specjalni funkcjonarjusze Referatu Zakłóceń Rozgłośni Poznańskiej.

Okólnik zwraca uwagę Panów Starostów i magistratów miast Województwa Poznańskiego na specjalną broszurę, wydaną i rozesłaną przez Polskie Radjo w Poznaniu p. t. „O zwalczaniu przeszkód w odbiorze radjofonicznym". Do okólnika dołączony został wzór urzędowego pisma powiatowej władzy administracyjnej, wzywający właściciela aparatu elektrycznego, powodującego zakłócenia odbiornika, do zastosowania odpowiedniego urządzenia, zabezpieczającego pod rygorem środków przymusowych, przewidzianych dekrem Pana Prezydenta z dnia 22.III 1928 r.

Radjowe koncerty symfoniczne w niedzielę.

W niedzielę, dnia 22.V odbędą się w Polskiem Radjo dwa koncerty symfoniczne. Przedpołudniem o godz. 12.15 poranek muzyczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej pod dyrekcją Olgierda Straszyńskiego, wieczorem zaś o godz. 22.00 Koncert Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radja w Warszawie pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga. Poranek, który transmitowany będzie przez polskie rozgłośnie z Krakowa poświęcony kompozytorom krakowskim. Utwory symfoniczne M. Rudnickiego, Selańskiego, Malawskiego, W. Poźniaka i pełen dowcipu niefrasobliwości „Paweł i Gaweł" Wallek-Walewskiego, wypełnią znaczną część Poranka. Pieśni solowe wykona solistka koncertu śpiewaczka Marja Mieńkowska. Koncert wieczorny przyniesie obok innych kompozycyj, bardzo efektowne, pełne rozmachu i zacięcia „Tańce z Galanty" i „Tańce z Maroszeku" współczesnego kompozytora węgierskiego Zoldana Kodaly.

„Nikotyna" i „Nagroda Literacka"

Ciekawe słuchowisko p. t. „Nikotyna", w którem głos zabierają organa ludzkie, wznawia Teatr Wyobraźni dnia 24 maja o godz. 17.15. W audycji tej mikrofon schodzi śmiało do wielkiej, precyzyjnie działającej fabryki, jaką jest wnętrze organizmu człowieka i widzimy, że wszystkie organa są rozumnemi kółeczkami sprawnego mechanizmu, posłusznego wyższym rozkazom, a jedynym wyłamującym się z mądrej dyscypliny jest — człowiek. Lekkomyślny człowiek smutny bohater tego zabawnego słuchowiska. Uczymy się wielu rzeczy, o których nie mamy pojęcia — a zarazem bawimy się znakomitą groteską, podaną w niezwykle pomysłowej formie dźwiękowej.

Tegoż dnia, o wcześniejszej porze, bo o godz. 13.00 fragment słuchowiskowy, poda parę scen z nigdzie dotychczas niegranej sztuki Marji Jasnorzewskiej p. t. „Nagroda literacka". Treścią tej sztuki jest satyra na grafomanję. Opracowanie dr. Leona Pomirowskiego.

Dzieci matkom.

Audycja radjowa z okazji „Swięta Matki".

„Swięto Matki" jest uroczystością obchodzoną przez wiele państw na świecie, a zapoczątkowane zostało już w roku 1918 przez młodzież amerykańską Czerwonego Krzyża. W Polsce, w dniu 24 maja społeczeństwo całej Polski składa hołd matczynemu sercu, niezmordowanej pracy i poświęceniu, jakie wkłada każda matka w trud około wychowania dziecka na przyszłego obywatela Państwa.

Z okazji tego święta nadana będzie przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radja uroczysta audycja w niedzielę o godz. 16.00, w której wezmą udział dzieci ze wszystkich dzielnic Polski, występując kolejno przed mikrofonami rozgłośni Polskiego Radja, aby złożyć hołd matkom. Przez mikrofon popłyną serdeczne życzenia, zapewnienia uczuć gorących, piosenki, wierszyki i muzyka. Audycja wykonana będzie przez dziatwę należącą do Polskiego Czerwonego Krzyża.

RADJOPROGRAM.

WARSZAWA, niedziela 24 maja

9.00 Sygnał czasu i pieśń. 9.05 Gazetka rolnicza. 9.15 Muzyka (płyty). 9.50 Dziennik poranny. — 10.00 Program na dzień bieżący 10.10 Transmisja nabożeństwa z Jasnej Góry. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12.03 Przegląd teatralny. 12.15 Poranek muzyczny z Krakowa. 14.00 Obrazek psychologiczny. 14.20 Muzyka (płyty). 15.00 Godzina rolnika. — 15.45 „Ku rozwadze rolników" — gawęda. 16.00 „Dzieci — matkom" — audycja z okazji „Dnia Matki". 16.30 Koncert reklamowy. — 17.05 Program na dzień następny. — 17,15 Teatr Wyobraźni 17.45 „Co czytać". 18.00 „Podwieczorek przy mikrofonie". — 20.00 Współczesna muzyka węgierska (płyty). — 20.45 Dziennik wieczorny. — 20.55 Obrazki z Polski współczesnej. — 21.00 Na wesołej lwowskiej fali. 21.30 Feljeton. 22.05 Transm. fragmentu meczu piłkarskiego „Wisła — Cheslea" (z Krakowa). 22.05 Koncert wieczorny. 23.00 Wiadomości sportowe. 23.05 Wiadomości meteorol. dla żeglugi powietrznej. 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

WARSZAWA, poniedziałek 19 maja

6.30 Pieśń 6,33 Pobudka do gimnastyki. 6,36 Gimnastyka. 7.20 Dziennik poranny 7.30 Muzyka (płyty). 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 „Parę informacyj". 1157 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. — 12.03 Dziennik południowy. — 12.15 Wiadomości rolnicze. 12.25 Muzyka salonowa. — 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. — 14.15 Przerwa. 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 „Wiedeń — ojczyzna walca" (płyty) 16.15 Lekcja języka niemieckiego. 16.30 Recital wiolonczelowy. 17.00 Pogadanka. 17.15 Minuta poezji. 17.22 Muzyka lekka. 17.50 Pogadanka z Poznania. 18.00 Utwory fortep. Fr. Liszta 18.30 „Wiersze dla dzieci". 18.45 Zycie kulturalne i artystyczne stolicy. 18.50 Program na dzień następny 19.05 Koncert reklamowy 19.35 Wiadomości sportowe. — 19.45 Pogadanka aktualna. 20.00 Audycja strzelecka. — 20.30 Muzyka. 20.45 Dziennik wieczorny. — 20.55 Obrazek z Polski współczesnej. 21.00 Muzyka operetkowa. 21.30 Wieczór literacki 22.00 „Łucja z Lammermoor" — opera w 3-ch aktach (płyty). 23.00 Wiadomości meteorol. dla żeglugi powietrznej. 23.05 Muzyka taneczna (płyty).

Ostrzeżenie.

Na podstawie prawa przemysłowego Starostwo Częstochowskie wydało okólnik z dn. 14. III b.r. w którym ostrzega się właścicieli domów i osoby odnawiające mieszkania przed powierzaniem wykonania prac. malarskich osobom nie posiadającym kart rzemieślniczych.

W końcu Starostwo nadmienia, że winni będą karani z całą bezwzględnością karno administracyjnie.

Cech Malarzy Żydów w Częstochowie.

Przed kilku dniami odbyło się w Madrycie uroczyste zaprzysiężenie nowoobranego prezydenta republiki hiszpańskiej, Manuela Azany. Na zdjęciu widzimy prezydenta Azanę w drodze do gmachu parlamentu Samóchód, wiozący Azanę, eskortowany jest przez gwardję repuplikańską

Redaktor odpowiedzialny Józef Wolnicki — Wydawca: Spółka z o. o. „Słowo Częstochowskie" w Częstochowie.

Drukarnia „Słowa Częstochowskiego" ul. Najśw. Marji Panny Nr. 41 Tel 10-90.